

„Rinsema”, Goattum by Grou biwenne troch F. J. de Jong

„Rinsema” to Goattum by Grou. (Foto „de Boerderij”)

De twadde pleats to Goattum dêr't ik hinne woe wie de pleats biwenne troch F. J. de Jong. „Ik wist wol huer hy wenne, mar hokker pleats it wie wist ik net. Dit komt omdat der yn myn bernejieren twa pleatsen stienen, de iene wie fan Pieter Baukes van der Wal en de oare fan Gerrit Wytses van

der Meer. Nou wie de heit fan de tsjintwurdige boer, de hear S. F. de Jong boer wurden op de pleats fan Pieter Boukes v. d. Wal. Letter binne de twa pleatsen ien wurden en is de famylje De Jong dêr boer wurden.

Myn fraech wie nou: is de hear

De Jong nou boer op „Hoxma“ de pleats fan Van der Wal of op „Rinsema“ de pleats fan Van der Meer. It leste blykt it gefal to wêzen, hwant de Kanaelstjinst fan de provinsje Fryslân hat foar it oanlijzen fan it Princes Margriet-kanael de pleats fan de hear S. F. de Jong kocht. De húzinge is ôfbrutsen en it in 30 pounsmiet lân dat de Tsjinst net nedich hie waerd forkocht oan de neistlizzers de famylje Van der Meer.

Ek de pleats fan Van der Meer rekke in 35 pounsmiet kwyt, mar troch dit by elkoar kommen bleander wer in pleats oer fan plm. 90 pounsmiet.

Doe't de famylje Brouwer fuort gong is de hear S. J. de Jong hierder wurden fan de nije gearstalde pleats.

Sa stiet de húzinge op it sté fan „Rinsema“ en is neffens my de hear S. J. de Jong op „Rinsema“ to Goattum.

Ik trof de boer by hûs. Hy en syn dochter wiene oan it autoskjinmeitsjen, hwant foar in boer yn 1964 bilstiet ek it wurd fakânsje. Doe hy my fan syn plannen foar de kommende dagen fortelde, tocht ik, lokkich, soks wie der foarhinne net by en ek de boer, miskien moat ik hast sizze foaral de boer fan nou, sil it tige nedich hawwe, om der ris efkes út to brekken. Yn in tiid fan fierder geande mechanisaesje en in lytsere arbeidersbisetting, wurdt de forantwurding foar de efterbliuwen den greater en dertroch is de needsaek fan úntspanning wichtiger.

Doe ik fortelde hwerfoar ik kaem, waerden spouns en lear oan de dochter tabitroud en sieten wy efkes letter yn de romme koken-keamer to praten oer lân-folk en pleats. Sadwaende kaem ik ek to witten, hokker fan de beide pleatsen noch bisten bleaun wie.

Foar my wie hjir alles nij. Ien nije stjelp op it sté dêr't earder twa âlde pleatsen stiene. Ik wit net krekt mear hoe it doe wie. Mar dit is der al fan oer bleaun: by Gerrits Wytzes groeiden yn it hof lekke-re Franske kroanen en by Pieter Boukes súkerparren. De lêsten kriegen wy tapart, mar by de earsten koennen wy ús tiid net altyd ôfwachtsje en brochten ek stikem wolris in bsite oan dy Franske kroane-beam.

Nou is it allegearre foroare, mar doe't ik dêr mei de hear De Jong oer prate, sei hy: „der is in pleats oer bleun fan 90 pounsmiet“; der stiet in goed hûs op, wy hâlden hjir plm. 38 melke kij mei it nedige jongfê, yn it foarjier binne der in 20 skiep dy lamje moatte sa dat der simmerdeis ek altyd noch sa'n 30 ta 40 skiepebekken dwaende binne“.

Doe haw ik efkes tocht: foar it oansjen is der dan folle foroare, mar hwat de produktsje oan giet, sil dizze pleats allinne minstens safolle oan de mienskip ôfleverje, as foarhinne beide pleatsen dienen.

It is in moai bidriuw fan de hear F. J. de Jong mar der oer en ek oer de eardere biwenners in oare kear.

d. H.

Yn de flooreenkahieren fan Idaerdeadiel, doarp Grou, komt Rinsema foar by nûmer 23 en Hoxma by nû. 22, beide pleatsen ien stim dragend. Omdat de pleats fan de hear De Jong it oerbliuwsel is fan dizze beide pleatsen sil ik de eardere eigeners en biwenners neame.

22 „Hoxma“, Abraham v. Roorda eigener.

23 „Rinsema“, widd. en erven Van Velsius eigener.

1698 nû. 22 Diaconie Grou, eigener. brûker Tjeerd Ruurds. nû. 23 Riedshear Matteun eigener, brûker Wijtze Baukes.

1708 nû. 22 Diaconie Grou, eigener. Tjeerd Ruurds brûker. nû. 23 Commissaris Poutsma foar $\frac{1}{2}$ part. Old burgemeester Recals as pakke foar syn soan's bern $\frac{1}{2}$ eigener, Wytze Baukes brûker.

1718 nû. 22 Diaconie Grou eigener. Tjeerd Reynders brûker. nû. 23 Ritmeester Poutsma $\frac{1}{2}$ part eigener. Riedshear Schulten $\frac{1}{2}$ part eigener, Wytze Baukes brûker.

1728 nû. 22 Diaconie Grou eigener; Tjeerd Reynders brûker. nû. 23 Riedshear Schulten en ûntfanger Wielinga eigeners; Wytze Baukes brûker.

1738 nû. 22 as yn 1728. nû. 23 as yn 1738.

1748 nû. 22 Diaconie Grou eigener; Rienk Harmens brûker, nû. 23 Mr. B. Schulte $\frac{1}{2}$ part en Riedshear Klok as administrateur foar juff. E. v. Poutsma $\frac{1}{2}$ part eigeners, Bouke Wytzes brûker.

1758 nû. 22 Diaconie Grou eigener, Jurjen Sipkes brûker, nû. 23 de hear Joh. Ydzinga $\frac{1}{2}$ part en Barolt Schulte $\frac{1}{2}$ part eigeners; Bouke Wytzes brûker.

1768 nû. 22 Diaconie Grou eigeners, Douwe Ottes brûker. nû. 23 Monsieur Joh. Jurjens eigener, Bouke Wytzes brûker.

1778 nû. 22 Diaconie Grou eigener, Tjebbe Ates brûker. nû. 23 Monsieur Joh. Jurjens eigener, Anne Haijer brûker.

1788 nû. 22 Diaconie Grou eigener, Klaas Eesges brûker. nû. 23 Monsieur Joh. Jurjens eigener, Jan Wytzes brûker.

1798 nû. 22 Diaconie Grou eigener, Ruurd Willems, Tjeard Pyters en Jan Wytzes brûkers. nû. 23 Aaltje, Akke, Anna, Aukje en Jurjen Hayer Visser eigeners; Jan Wytzes brûker.

1818 nû. 22 Diaconie Grou eigener, Minke v. d. Wal brûker. nû. 23

Tryntje Aukes widd. fan Bouke Wytzes eigener en brûker.

1828 nû. 22 Diaconie, D. Andrea en Minke v. d. Wal eigeners, Minke v. d. Wal brûker. nû. 23 Gerrit H. v. d. Meer eigener en brûker.

1838 nû. 22 Diaconie Grou, Catharina, Ida, Andrea en Pieter Baukes v. d. Wal eigener, de lêste brûker. nû. 23 Gerrit H. v. d. Meer eigener en brûker.

1848 nû. 22 Pieter Baukes v. d. Wal eigener en brûker. nû. 23 Gerrit H. v. d. Meer eigener, Wytze Gerrits v. d. Meer brûker.

1858 nû. 22 Pieter Baukes v. d. Wal $\frac{1}{2}$ part, Bauke Baukes v. d. Wal $\frac{1}{2}$ part eigeners, Pieter Baukes v. d. Wal brûker. „Hoxma” hie doe 40 pounsmiet floreenplichtich lân. nû. 23 Reino Wijtzes Rinsma, widd. Gerrit H. v. d. Meer eigenerske, Wytze Gerrits v. d. Meer brûker. „Rinsema” hie 42 pounsmiet floreenplichtich lân. Oant safier de floreenkahieren.

Yn myn bernejierren wenne op „Hoxma” nû. 22 Pieter Baukes v. d. Wal en op „Rinsema” nû. 23 Gerrit Wytzes v. d. Meer.

Yn 1930 hat Sytze Fokkes de Jong de pleats fan Pyter Boukes kocht en hat dêr mei syn vrou Jantje Brouwer oant 1947 ta wenne.

Op'e pleats fan Gerrit Wytzes v. d. Meer, dy't in famyljepleats bleau, hawwe noch buorke Arjen Brouwer en letter syn soan Bouke Brouwer.

Yn 1940 is der foroaring kommen, doe is Sytze Fokkes de Jong boer wurden op „Rinsema” (sjoch foarich artikel).

Yn 1947 binne Fokke Jalke de Jong en Joukje Sytema der boer en boerinne wurden. Eigenerske is nou Tryntje van der Meer, trouw mei P. K. Sjollema.

Nije wike mear.

d. H.

Ut de beide pleatsen Hoxma en Rinsema is ien oerbleaun, great 90 pounsmiet. De hear De Jong hâldt der plm. 38 melke kij mei it jongfê. mar boppedat lamje der maeitiids in 20 skiep, sadat der simmerdei ek noch sa'n 40 skieppbekken oan de gerskes lûke.

„Wy hawwe in moaije pleats oerhâlden”, seit De Jong „en mei myn soan Sytze kinne wy it wark sa'n bytsje oan. It libbet hjir prachtich op Goattum, wy hawwe hjir in buormienskip, hwer't jo hwat oan hawwe, de iene stiet altyd, as der need is, foar de oare klear”.

Dat die my wer efkes tinken oan de tiid doe't it Leechlân, noch echt wetterlân wie, foar dat dit gebiet troch in forhurde dyk úntsluten wie en men allinne forbining mei de bïwende wrâld hie mei in skou oer it wetter of in úre rinnen troch de greiden, mei dan ek noch twa kear oersetten.

Hwat wie der in mienskip. Ek dêr stie men yn sykte en need altyd foar elkoar klear en barde it ek, dat as de ien hwat in tsjinslach hie yn de ûngetiid, in buorman dy't hwat foarliker wie yn it lêst oan ris in dei mei syn folk bysprong. Hwat wie der in mienskip en hwat in gesellichheit.

Mar ek saeklik wie der gearwurken. Sa hiene myn heit en syn buorman Gerben van Essen togeare ien stamboekbolle. It wie yn har opkommen om stamboeksboer to wurden, en sa koene se better fakmatriael oanlûke.

Doe't ik dêr oer praette sei de hear De Jong: „Mar dat dogge wy hjir ek. Wy, dat binne Sjoerd Boersma, Homme Siebenga, Lykle Dykstra en ik, wy hawwe in kombinaesje foar it hâlden fan bollen.

En dat hat net sùnder sukses west. Wy hawwe twa kear in prefrinnte bolle hawn. Yn 1955 Grietje Siccama en yn 1964 Jelsumer Diamant Athleet. En fierders ek net sùnder sukses, hwant alle fjouwer bidriuw binne gâns foarút gongen. Wy hawwe bygelyks sawn kear op de ófdielingskeuring in kampioenskou hawn en op de jubileumkeuring 1959 yn Ljouwert kriegen wy mei in bidriuwskolleksje in earste priis. Sa sjogge wy foarútgong en is it fokken moai en tankber wark”.

Sa siet de hear De Jong efkes goed op syn praetstoel en ik hie it gefoel dat hy syn fakânsjeplannen efkes forgotten hie. Hwant doe't ik by him kaem, sei hy: „Dat treft min, wy binne oan it klear meitsjen om op reis to gean”. Missien binne se in kertierke letter óf-reisge, mar de binning mei it bidriuw is sa great dat doe't der oer praet waerd, de reisplannen op 'e eftergroun kamen.

Ik winsje boer en boerinne, Fokke Jalke de Jong en Joukje Sytema ta, dat de bân mei pleats en bidriuw noch lang biwarre bliuwe mei. De earste groun foar it fokbidriuw islein troch de heit Sytze Fokkes de Jong, dêr is op fuortboud. Nou is der in soan Sytze yn it bidriuw.

Biwarje de bân en gean sa troch.

d. H.